19è Premi
Atrapallibres

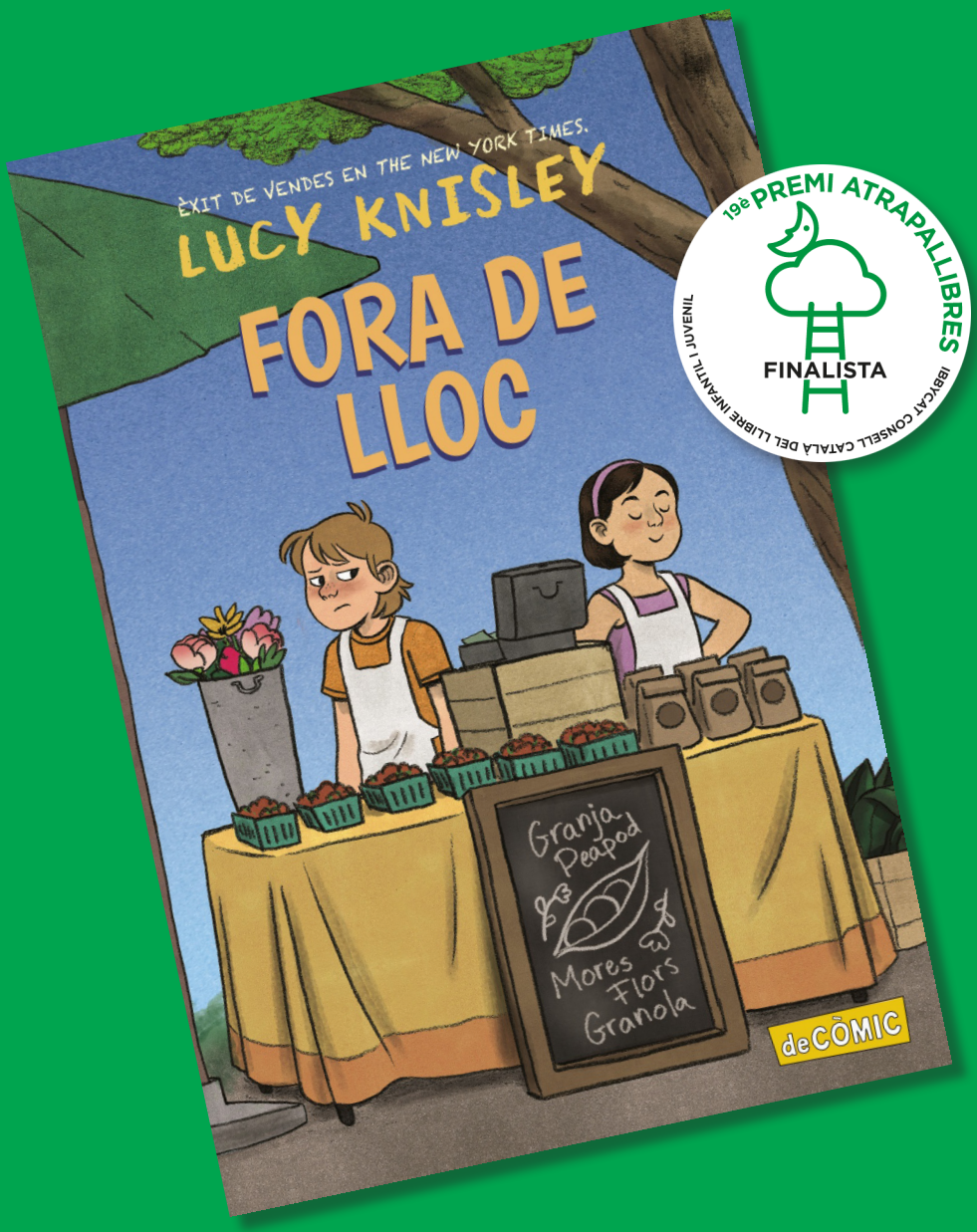

Guia de lectura a càrrec de Marta Martí

Ibbycat
Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ajuntament de Barcelona

Gobierno de España
Ministerio de Cultura y Deporte

Fitxa

Autor/a: Lucy Knisley
Il·lustrador/a: Lucy Knisley
Traductor/a: Maria Bertran
Lloc d'edició: Barcelona
Editorial: Barcanova
ISBN: 9788448955946

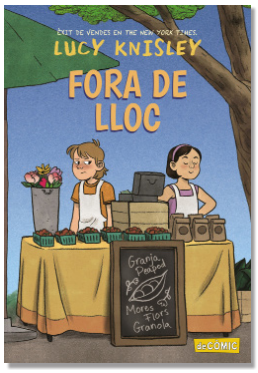

Resum

Tot ha canviat a la vida de la Jen. Els seus pares s'han separat i la mare se l'emporta a viure a una granja. Però ella no vol estar lluny del seu pare ni de les seves amigues, i menys encara viure al camp amb la nova parella de la mare i, de retruc, les seves «noves germanes». Tot i així, intentarà adaptar-se a la nova vida, cosa no gens fàcil. Com trobar el teu lloc quan tot canvia, fins i tot la família?

Som davant d'un còmic realista que descriu molt bé el sentiment de pèrdua, de ràbia i d'inseguretat davant un canvi vital. A poc a poc, però, la protagonista va acceptant aquests canvis i amb ella els altres protagonistes de la història, que, igual que la Jen, han d'anar adaptant-se a la nova família i la nova llar.

Autores

Lucy Knisley és una autora aclamada per la crítica; la seva obra ha estat premiada i els seus còmics han rebut la categoria de supervendes per part del The New York Times; entre les seves obres més venudes, destaca la sèrie de la *Granja Peapod*. Viu a Chicago amb el seu marit i el seu fill. La seva obra se centra en novel·les gràfiques amb un alt component personal, de caire confessional i sobre relats de viatges. Si voleu saber més sobre ella, la trobareu a @lucyknisley.

La **Maria Bertran** fa temps que viu entre llibres, va començar com a lectora quan era petita i va entrar al món del llibre per on comença tot lector: per la llibreria. Després de cursar els estudis universitaris a Anglaterra, va fer de llibretera una temporada a prop de Londres i, després, a Barcelona. De llibretera va passar a editora, feina que va fer durant deu anys abans de crear i editar Cocoter, una revista per a nens i nenes de no-ficció. Ara, continua al món del llibre com a editora, adaptadora i traductora de contes, novel·les i novel·les gràfiques com *Fora de lloc* i *Mossegar la Poma*, les aventures de la Jen en la seva nova vida fora de la gran ciutat.

Alguns elements interessants de l'obra

El còmic infantil en català

D'un temps ençà el còmic s'ha convertit en una lectura molt habitual entre els lectors més joves. Hi ha molta oferta en castellà, però cada vegada més les editorials catalanes aposten per editar còmic en català: EntreDos, Meraki, Astronave i MAEVAYoung en són un bon exemple. És interessant, doncs, abordar amb els infants aquest gènere que està entrant amb força en el món literari.
Parlar d'aquest gènere, de la seva història, del perquè del seu èxit entre lectors joves, de la lectura d'imatges i del que comporta en la comprensió de la història és un bon punt de partida per iniciar la conversa entorn de *Fora de lloc*.

La temàtica

Aquest còmic aborda temes quotidians com ara la família i les relacions familiars, el lloc on vivim i el tipus de vida que ens agradaria viure. A partir d'ara, la Jen haurà de batallar amb les seves pròpies inseguretats sobre la seva nova família i el lloc que ella hi ocupa. Una realitat que d'entrada no és gens fàcil i amb la qual se sentiran identificats molts lectors.

L'acceptació del canvi

Relacionat amb l'apartat anterior, cal destacar com a valor afegit d'aquest còmic l'acceptació –o no– del canvi de vida per part de la protagonista. Una acceptació que passa per una negociació en què totes les parts estan implicades i en què hi hauran de posar de la seva part. L'estira-i-arronsa que en aquest cas es fa difícil perquè hi tenen un paper clau les emocions de tots els personatges. A mesura que avança la història, anirem veient els canvis de tots ells, perquè la vida en definitiva és això, saber adaptar-te al que tens.

Les il·lustracions

Lucy Knisley és una autora novaiorquesa amb molt d'èxit al seu país. L'any 2022 Barcanova publicava *Fora de lloc*, el primer còmic editat en català d'aquesta autora, i el 2023 va sortir la segona part –*Mossegar la poma*–. Esperem que n'apareguin molts més!

Les seves il·lustracions tenen un estil de dibuix senzill i natural, gens pretensiós, però que sap copsar les emocions i els sentiments de la protagonista. Totes les vinyetes són en color, amb una seqüenciació de fàcil lectura, ideal per a tot tipus de lectors. A banda, els escenaris, els espais, també estan molt ben descrits, no els falta cap detall, i això ajuda a fer versemblant la història i els personatges, amb els quals és molt fàcil empatitzar.

Un detall important el trobem a la portadella i a la portada del còmic, que simulen la coberta (portadella) i la primera plana (portada) d'un diari personal, el de la protagonista, que anirà apareixent en tota l'obra, per introduir cada capítol, però també dins el mateix còmic, entre vinyetes, quan parla de la seva vida abans d'anar al camp.

L'autora, ens explica, just abans de començar el còmic, quina és la tècnica que ha fet servir per il·lustrar-lo: «*Fora de lloc* s'ha dibuixat amb llapis Blackwing 602 en paper Bristol i s'ha acolorit digitalment» [pàg. 5]

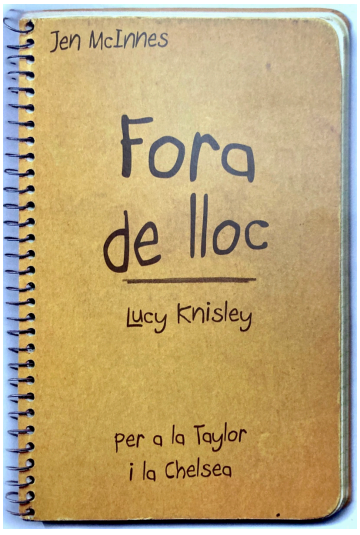

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

Hipòtesi sobre el que ens diuen la portadella i la portada
Veient la portadella i la portada, us podeu fer una idea de què anirà el còmic i en quin registre està escrit?

Els gèneres literaris
Presentem el còmic i després podem preguntar al grup si els agrada llegir-ne. Quin gènere els agrada més? Còmic, novel·la, poesia, teatre... Podem aprofitar per parlar dels diferents gèneres.

DURANT

Observem l'estructura del còmic
Serà interessant ensenyar al grup les diferents maneres que té el còmic de narrar la història, a partir de les il·lustracions, les gammes cromàtiques, el text, les línies de moviment de les bafarades i les grafies emprades, les vinyetes i la seva seqüenciació, les imatges afegides del seu diari personal...

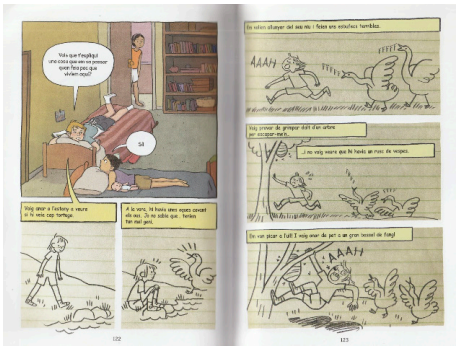

DESPRÉS

Coneixem Lucy Knisley i altres autores de còmic realista
Podem buscar informació sobre l'autora a internet. Us proposem que feu una ullada a la seva pàgina, on es pot observar el seu estil i altres tipologies de llibres que fa i il·lustra:

https://www.lucyknisley.com/

Un cop investigada la web, podem comentar als infants si han descobert els trets comuns en la seva obra i si han observat que alguns dels seus treballs abans de sortir en paper van ser publicats en format web, un fenomen que cada cop ens trobem més.

Per acabar podem mostrar còmics d'altres autores que fan obres similars: Rania Telgemeier, Gale Galligan, Sophie Escabasse...

El còmic com a mirall de la vida real
Lucy Knisley, a la darrera pàgina, afegeix una nota sobre ella i comenta que sempre ha procurat que els seus còmics fossin honestos i personals, que ajudessin a fer sentir les persones més acompanyades. Creieu que ho ha aconseguit amb aquesta història?

Els diaris personals
Els diaris personals són l'expressió de veus singulars que des de la seva intimitat i confidencialitat se'ns presenten com a testimonis de realitats ben característiques. En el cas de *Fora de lloc*, la voluntat literària de Knisley hi apareix estretament unida a la voluntat d'oferir una visió personal de la realitat. Les seves obres (tal com diu a la nota de l'autora al final del llibre) han suposat una manera d'acostar-se a la vida que li ha tocat de viure i a través de la literatura l'ha pogut explicar.

Podem animar els infants a iniciar el seu propi diari personal regalant-los un petit bloc, llibreta, o fer-la nosaltres mateixos. En poden decorar la coberta, les guardes...

Preguntes especials

— Us heu sentit identificats amb algun dels personatges?

— Heu llegit còmics semblants a aquest? Ens els podeu recomanar?

— *Fora de lloc* és un còmic autobiogràfic. Sabeu què vol dir? Creieu que el fet que ho sigui el fa més creïble?

— En el còmic apareixen, amb més o menys mesura, molts temes de fons: la separació dels pares, la importància del nucli familiar, el fet de sentir-se part d'un grup, de sentir-se útil, la falta de confiança...

— Quins són els que tenen més força en la història?

— Coneixeu altres llibres que siguin autobiogràfics? Ens els recomaneu?

— Creus que els protagonistes al final resolen bé els conflictes entre ells? Tothom hi posa de la seva part per conviure millor?

— El títol *Fora de lloc* ens dona pistes de què passarà al còmic? Què creieu que volia transmetre l'autora amb aquest títol?

— Us heu quedat amb ganes de llegir més diari de la Jen? Us esperàveu aquest final?